ISSN 1300-2333

TÜRK YURDU

TÜRK OCAKLARI MERKEZ HEYETİNİN AYLIK FİKİR ORGANI

Nuri Gürgür
Elimiz Mecbur mu?

Ali Birinci
Türk Ocağı'ndan Simalar: Erbil'li Haşim Nahid'in Hikâyesi

A. Mehmet Kocaoğlu
Demokrasinin Evrensel İlkeleri ve Türkiye Gerçeği

Celal Er
Üniversitelerde Rektör Atamaları

Ahmet Gezgin
Güneydoğu, Terör, Hizbullah ve Özel Korucu Birliği Üzerine Bir Deneme

İsmail Görkem
1927 Yılında Türk Yurdu'nda Neşredilen "[Özbek] Halk Edebiyatı Nasıl Toplanmalı" İsimli Yazı Münasebetiyle

Acar Okan
Milenyum Masalları

Levent Bayraktar
'Bilgi Felsefi Tutum' Üzerine Prof. Dr. Necati Öner İle Sohbet

Necati Demir
Türkiye'de Yayımlanan İngilizce ve Almanca Gazetelerde Yer İsimlerinin Yazılışı Üzerine

Kâzım Yıldırım
Sıtkı Turan: Çanakkale Milletvekili Yiğit ve İdeal Bir İnsandı

Yunus Zeyrek
Kırzıoğlu'na Saygı

Necmeddin Sefercioğlu
Emin Bilgiç Hatıra Kitabı

M. Kamil Kutluay
Ağabeyim Yaşar Kutluay

Ömer Özcan
Safiye İMRE (MENGER)

Eriman Topbaş
İtadenin Çift İstikameti

Adyil Erol
Kırım'ın Öldüren Feryadı İnternet'te

Ahmet Özcan
Sahafın Dünyası

AĞUSTOS 2000 • CİLT:20 • SAYI:156 • FİYATI: 1.000.000 TL.

TÜRK YURDU

Türk Ocakları Merkez Hey'eti'nin Aylık Yayın Organıdır.

Sahibi
Türk Ocakları Merkez Hey'eti Adına
Nuri GÜRGÜR

Genel Yayın Müdürü
M. Çağatay ÖZDEMİR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Necmeddin SEFERCİOĞLU

Yayın Kurulu
Yücel HACALOĞLU, Doç. Dr. M. Çağatay ÖZDEMİR,
Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Doç. Dr. İbrahim ŞAHİN,
Ömer ÖZCAN, Dr. Serdar SAĞLAM,
Dr.Yunus KOÇ, Dr. Mehmet SARITAŞ,
İbrahim ŞİRİN, Bahri ATA

Türk Yurdu hakemli dergidir. Bilimsel makaleler en az iki alan uzmanının onayı alındıktan sonra neşredilmektedir.

Büro: Yaşar GİRGİN

İdare Yeri
Sezenler Sokağı 4/12 Sıhhiye-ANKARA
Tel-Belgegeçer: (0.312) 229 69 74
Yıllık Ferdî Abone : 10.000.000 TL.

Yıllık Kurum Abonesi : 25.000.000 TL.

Yazışma Adresi
P.K. 429 Kızılay-ANKARA
http://members.xoom.com/TURKYURDU
e-mail:turky@ superonline.com
Türk Ocakları **e-mail:** tocakgenmrk@superonline.com

Yurtdışı Abone
Avrupa Ülkeleri için: 100 DM
Diğer Ülkeler için: 60 Dolar

Abone Ücreti:
"Türk Yurdu **257311** numaralı posta çeki" hesabına, yurtdışı havaleler için de T.C. Ziraat Bankası Necatibey ANKARA şubesi **133527** numaralı banka hesabına yatırılarak, P.K. 429 Kızılay-ANKARA adresine bilgi verilir.

Yayınlanan yazıların muhtevasına ait sorumluluk yazarlarına aittir. Yayınlanacak yazılar üzerinde yazardan müsaade alınarak gerekli düzeltmeler yapılabilir. Gönderilen yazılar yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez.

Kapak - Dizgi - Sayfa Düzeni :
Tuğra Ajans • (0312) 232 30 88

7. Devre, cilt 20 (52)
Sayı: 156 (517)

Basla
EVREN YAYINCILIK A.Ş.
Tel: 484 05 05-Ankara

İÇİNDEKİLER

Elimiz Mecbur mu? / *Nuri Gürgür* 2-4

Türk Ocağı'ndan Simalar: Erbil'li Haşim Nahid'in Hikâyesi / *Ali Birinci* 5-9

Demokrasinin Evrensel İlkeleri ve Türkiye Gerçeği / *A. Mehmet Kocaoğlu* 10-17

Üniversitelerde Rektör Atamaları / *Celal Er* 18-19

Güneydoğu, Terör, Hizbullah ve Özel Korucu Birliği Üzerine Bir Deneme / *Ahmet Gezgin* 20-26

1927 Yılında Türk Yurdu'nda Neşredilen "[Özbek] Halk Edebiyatı Nasıl Toplanmalı İsimli Yazı Münasebetiyle / *İsmail Görkem* 27-34

Milenyum Masalları / *Acar Okan* 35

"Bilgi Felsefi Tutum" Üzerine Prof. Dr. Necati Öner İle Sohbet / *Levent Bayraktar* 36-37

Türkiye'de Yayımlanan İngilizce ve Almanca Gazetelerde Yer İsimlerinin Yazılışı Üzerine / *Necati Demir* 38-39

Sıtkı Turan: Çanakkale Milletvekili Yiğit ve ideal Bir İnsandı / *Kâzım Yıldırım* 40-45

Kırzıoğlu'na Saygı / *Yunus Zeyrek* 46-48

Emin Bilgiç Hatıra Kitabı / *Necmeddin Sefercioğlu* 49-50

Ağabeyim Yaşar Kutluay / *M. Kamil Kutluay* 51-52

Safiye İMRE (MENGER) / *Ömer Özcan* 53-54

İfdaenin Çift İstikameti / *Eriman Topbaş* 55-58

Kırım'ın Öldüren Feryadı İnternet'te / *Aydil Erol* 59

Sahafın Dünyası / *Ahmet Özcan* 60-61

Haberler 62-64

Türk Ocakları Merkez Heyeti
Genel Başkan : Nuri GÜRGÜR
Genel Başkan Yrd. : Prof. Dr. Rasih DEMİRCİ
Genel Sekreter : Yücel HACALOĞLU
Genel Muhasip : Galip TAMUR
Genel Sekreter Yrd. : İlhan GÜLSÜN
Genel Sekreter Yrd. : Kerim ÜNAL
Üye : Em. Gen. Necati GÜLTEKİN
Üye : Acar OKAN
Üye : Prof. Dr. Celâl ER
Üye : Doç. Dr. M. Çağatay ÖZDEMİR
Üye : Alaaddin KORKMAZ
Denetleme Kurulu
İsmet BİNARK
Hüsnü POYRAZ
Meriç COŞKUN

Dergimize Gönderilecek Makalelerin Windows 95 / Word 6.0 - 7.0 Versiyonlarına Göre Yazılması ve Disket Olarak Gönderilmesi Rica Olunur

Emin Bilgiç Hatıra Kitabı

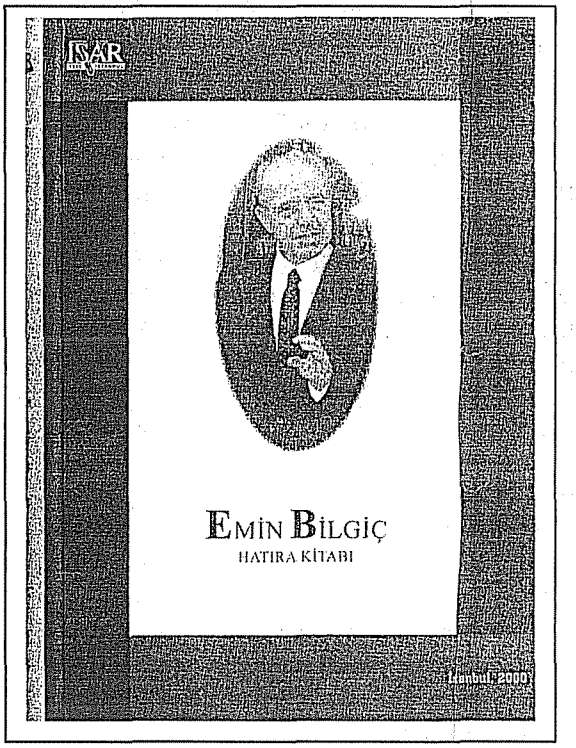
Necmeddin SEFERCİOĞLU

Prof. Dr. Emin Bilgiç, kendi uzmanlık alanında ülkemizin en seçkin bilim adamlarından biri idi. Ülkemizde pek tanınmayan ve ilgi duyulmayan 'sümeroloji' bilim dalının dünya çapında tanınmış otoritelerindendi. O, Kültür Bakanlığı Müsteşarı olarak, Bakanlığın yurt çapında örgütlenmesinde, faaliyetlerinin planlanıp uygulanmaya konulmasında, birçok kültür hizmetinin başlatılmasında şok değerli hizmetlerde bulunmuştu. Bu hizmetler sırasında seçkin bir 'devlet adamı' niteliğine sahip olduğunu da göstermişti. Ayrıca O, Türk Ocaklarının üst kademelerinde hizmet ederek ve bir süre 'Genel Başkan'lığını yaparak Türk milliyetçiliğine önemli katkılarda bulunmuştu. Bir ara *Türk Yurdu*'nu yönetme sorumluluğunu da taşımıştı. Ebedilik yolculuğuna çıktığı 20 Ocak 1996'dan bu yana, özellikle milliyetçilik ve millî kültürümüze hizmet yönlerini irdeleyen, hemen hemen, hiçbir yayın yapılmadı. Sanki O, nisyana terk edilmiş (unutulmaya bırakılmış) gibi idi. Bu nisyan perdesi, İslâm Sanat, Tarih ve Kültürünü Araştırma (İSAR) Vakfı'nın yayınladığı *Emin Bilgiç Hatıra Kitabı*[1] ile biraz olsun aralandı.

Bu kitabın hazırlıkları birkaç yıl önce başlatılmıştı. Eseri yayına hazırlayan Prof. Dr. Oktay Aslanapa ve Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Hoca'nın bütün tanıdıklarına birer mektup yazarak ya Hoca ile ilgili anılarını dile getiren bir yazıyı, ya da O'na armağan olarak hazırlanmış bir araştırma metnini, çıkarılacak 'hatıra kitabı'na konulmak üzere, göndermelerini istemişlerdi. Bana da gelen bu davet mektubundaki istekleri, yazık ki yerine getirememiştim. İşte, *Emin Bilgiç Hatıra Kitabı* bu isteğe karşılık verenlerin yazıları ile oluşmuş.

Eser, Prof. Dr. oktay Aslanapa'nın kısa, özlü önsöz'ü ile başlıyor. Kitaptaki yazılar 'Biyografi ve Bibliyografya' (3-44. ss.), 'Hatıralar' (45-124). ve 'Araştırmalar' (125-361). başlıklı üç bölümde sunuluyor. Emin Bilgiç'in özgeçmişini ailede bulunan bilgi ve belgelerden yararlanarak aynı zamanda merhumun damadı olan Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu yazmış. Bu kapsamlı yazıdan, Emin Bilgiç'in manevi ve milli dünyasını etkileyen dedeleri ve aile ortamı hakkında yararlı bilgiler alıyoruz; O'nun hem baba, hem de ana tarafından "müderris" ve "müftü" olarak hizmet edegelen, millî ve manevî değerlere bağlı 'bilgin' kişilerin torunu olduğunu, bilim, dalı olarak neden Sümeroloji" gibi ilk bakışta aykırı gelen bir alanı seçtiğini öğreniyoruz.

Emin Bilgiç bibliyografyası'nı İsmet Binark

[1] 1 *Emin Bilgiç Hatıra Kitabı.* Yayıma Hazırlayanlar Oktay Aslanapa ve Ekmeleddin İhsanoğlu. İstanbul: İslâm Tarih, Sanat ve Kültürünü Araştırma Vakfı, 2000.

Edinilebileceği adres: İSAR, P.K. 24, Beşiktaş 80692 İstanbul. Tlf. 0212 259 17 42, Belge geçer 0212 258 43 65.

hazırlamış. Binark, Hocanın yazı yazdığını tahmin ettiği başlıca kaynakları tarayarak oluşturmuş bibliyografyı '29-44). Bu metinde Hoca'nın 'Meslekî Yayınları', 'Eğitim, Kültür ve Diğer Konulardaki Yayınları' ile 'Hakkında Yazılanlar', ayrı ayrı listelenmiş. Bunlar bize Emin Bilgiç'in 62 meslekî kitap ve makalesi'nin, değişik dergi ve gazetelerde çıkmış 104 eğitim, kültür, vb. konulu yazısının, *Maarif Davamız* (1986) ve *Millî Kültür Davamız* (1986) adlı kitaplarının tesbit edildiğini gösteriyor. 'Hakkında yazılanlar' ise, yalnızca 19. Bunların bir bölümü de hayatta olduğu zamana ait. Bu durum, Türk milliyetçiliğinin büyüklerine karşı ne kadar 'vefasız' ve 'ihmalkâr' olduğumuzun açık bir kanıtı. Ölümünden sonraki yayınların, ki bunların sayısı da yalnızca sekiz, yalnızca ikisi makale, diğerleri "vefat haberi". Bu, kuşkusuz, çok acıklı bir sonuç. Bu arada, bibliyografyadaki bir eksiği de belirtmeliyiz. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Eskiçağ Dilleri Anabilim Dalı'ndaki meslektaşları, yayınladıkları *Archivum Anatolicum*[2] adlı derginin 1997 tarihli 3. sayısını "Emin Bilgiç Anı Kitabı" olarak yayınlamışlar. 370 sayfalık bu özel sayıda Hoca'nın özgeçmişi ve bilimsel yayınlarının listesi yayında, 24 yerli ve yabancı sümerolog, hititolog ve öteki eski çağ dilleri bilginlerinin armağan yazılar yer almış bulunuyor. Bu özel sayının, Binark'ın 'Bibliyografya'sında, bibliyografyanın hazırlanışından sonra yayınlandığı için yer alamadığı düşünülebilir.

Emin Bilgiç Hatıra Kitabı'nın "Hatıralar" bölümünde kızı Hürriyet B. Oğuzkan, kardeşi Dr. Sadettin Bilgiç, Eski Kültür Bakanlarından Rıfkı Danışman, Prof. Dr. Şaban Karataş, Prof. Dr. Şerif Baştav, Prof. Dr. Ercüment Kuran, Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Prof. Ercüment Berker, Prof. Dr. Nevzat Atlığ, Ergun Göze, İsmet Binark, Prof. Dr. M. Uğur Derman, Prof. Dr. İ. Aydın Yüksel, Prof. Dr. Turan Yazgan, Aysel Pekiner, Prof. Dr. S. Oğuz Kayaalp, Nurettin Yardımcı, Selâmettin Celep'in Hoca'ya ilişkin anıları ve O'na yönelik duygularını dile getiren yazlar ile M. Nejat Sefercioğlu'nun 'Prof. Dr. Emin Bilgiç İçin Tarih' adlı şiiri yer alıyor. Bölümün sonunda ise 'Bir ömürden kalanlar' başlığı altında 'belgeler ve fotograflar'a yer verilmiş. Eserin "Araştırmalar" bölümünde ise, Prof. Dr. Halil İnalcık, Prof. Dr. Afif Erzen, Prof. Dr. M. Oluş Arık, Doç. Dr. Zaki Sönmez, M. Âkif Erdoğru, Prof. Dr. Haydar Ali Diriöz, Prof. Dr. Şükrü Elçin, Prof. Dr. İnci Enginün, Dr. Meral Güngör-Mosmann, Prof. Dr. Oktay Belli, Prof. Dr. Aysel Tükel Yavuz, Prof. Dr. Veli Sevin, Prof. Dr. Fahri Işık ve Prof. Dr. Haşim Karpuz'un, kendi bilim ve uzmanlık alanlarında yaptıkları araştırmaların raporları sunuluyor. Böylece, *Emin Bilgiç Hatıra Kitabı* bir yandan "hatıralar"la rahmetli Hoca'nın bilim, devlet ve kültür adamı yönlerini ve beşerî üstünlüklerini ortaya koyarken bir yandan da bilime önemli ve değerli katkılar sağlamış oluyor.

Kitap çok nitelikli bir kâğıda, rahat okunabilen harflerle basılmış ve zarif bir kapak tasarımı ile, ciltli olarak yayınlanmış. Ancak yazıların dizilişine ve düzeltisine gereken özenin gösterildiği söylenemez. Yer yer rastlanılan bu tür yanlışlar arasında, M. Nejat Sefercioğlu'nun 'Prof. Dr. Emin Bilgiç İçin Tarih' adlı şiirinin (121. s.) 3'üncü

Gidenin geldiği vâkî değil ancak bir ümit
Yakarıp yalvarırız hep yüce Mevlâya bugün

beytindeki 'bugün' kelimesinin metinden her çıkmış olması affedilir yanlış olmasa gerektir. Ama bunlar, bir bütün olarak eserin değerini azaltıcı değiller.

Kitabın arta kapağında da yer alan anlatımla belirtmek gerekirse, "bu eser, birçok ünlü devlet ve bilim adamımızın, merhum Prof. Dr. Emin Bilgiç'in hatırasına adanmış yazılarının yanında çok sayıda değerli araştırma ve incelemeyi de ihtiva etmektedir. Türk kültür ve sanatının birçok yönünü de aydınlatacak" nitelikte olan bu yazıların başka araştırmalara da ışık tutacağı açıktır. Bu özellikleri ile *Emin Bilgiç Hatıra Kitabı*, değerli Hoca'mıza yönelik vefasızlık ve ihmallerimizi de affettirecek değerdedir. Bunları göz önüne alarak, kitabın oluşumuna ve yayınlanmasına sağlayan herkese, başta sayın Oktay Aslanapa ve Ekmeleddin İhsanoğlu olmak üzere, yürekten teşekkür ediyoruz.

[2] Bu derginin Türkçe adı, daha doğrusu bu adın çevirisi, parantez içinde "Anadolu arşivleri" olarak verilmiş. Bir devlet üniversitesinin çıkardığı bu dergiye latince bir ad verilmiş olmasını yadırgadığımızı belirtmeyi görev sayıyoruz. Ayrıca, rahmetli Emin Bilgiç için çıkarılan bu özel sayının da 'anı kitabı' değil, 'anı sayısı' olması gerekirdi.